

ZOMBOR és VIDEKE

Hirdetéseknél két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedmény. Nyilttér sora 30 fillér.

Felelős szerkesztő:

Laptulajdonos:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS. OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

A „Zombor és Vidéke“ kiadó-hivatala tisztelettel kéri előfizetőit, hogy az előfizetések megújítása iránt az illető postahivataloknál annál is inkább mielőbb intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

A megyei rendszer.

A vármegyék közigazgatása sosem lehetett oly rossz, hogy erélyes törvény tiszteelő, jó kezekkel vezetve az üríthető ne lett volna, — míg a legjobb közigazgatás, önképes, felületes vezetéssel káros hatását nagyon is érezte.

Mióta Bács-Bodrogh varmegye kormányzatát L a t i n o v i t s P á l főispán irányítja, a jogok és a törvény tisztelet egy bizonyos neme lengi át a közszellemet a megyében. A megye mintha vissza nyerné ős erejét, — az ernyesztő zsihadás helyét lüktető élet, munkakedv szállja meg a lelkeket. A felülről jövő példa hat s a megyei központban mint a periferiákon a köteleességteljesítés egyaránt érvényesül.

Pedig a megyei rendszerből az alkotmány e védbástyájából lassan tördelik

ki falakat, hogy az államosítást tegyék helyébe. Bár az idő nem érkezett még el s most is csak egyszerűsítés lesz az államosítás helyett, bár ezen reform is megváltoztatja a megyeházak ügyrendjét a hivatali ténykedés technikáját.

Bizonyos hazafiai aggodalommal látuk volna ugyanis, hogy egy radikális törvény megfosztja a vármegyéket olyan jogok gyakorlásától, melylyel hosszú időközön keresztül a magyar alkotmányt védelmezték. S még mindig nem múlt el az az idő, amikor az alkotmány s a szabadság ez ősi bástyáira szükség lehet, fejlődő állami létünket, szabadsági intézményeinket még mindig fenyegeti külső és belső ellenség. Maradjon meg tehát az öreg, de szívós, becsületes bástya: a vármegye.

De annál többet várunk aztán azoktól a törvényektől, melyek a vármegyék szerfelett lusta felületes maradt, lelkiismeretlen közigazgatását reformálják. E reformot közigazgatás egyesítése gyűjtő név alatt foglalják össze. Ez az egyszerűsítés alapos és modern legyen!

A belügyminisztériumban szorgalmasan dolgoznak a közigazgatás egyszerűsítésének törvényjavaslatain. Az őriási anyagot már földolgozták s most csoportosítják. Mint vezérelv lebeg a reform megalkotói előtt az, hogy a vármegye tisztviselőit nem szabad munkával túlhalmozni. Hogy a mi közigazgatásunk még mindig

sok kívánni valót hagy föl annak egyik fő oka az, hogy egyes reszort tisztviselőknél óriási munkaköre van, a melylyel nem bír, még éjtel és napot egybevetve is dolgozik. S ez nehezítette meg szerfelett az ellenőrzést és az egyöntetű munkát is.

A közigazgatás egyszerűsítéséről egyébként van már két törvényünk: az 1902: III-ik és az 1901: XX-ik, melyek igen jól beváltak. Különösen tapasztalható az utóbbinak hatása, az írka írka az illető hivatalokban jóval kevesebb, az eljárás gyorsabb és pontosabb.

Még többet várunk az intéző közők a közigazgatási tanfolyamoktól, amelyek művelt, szakképzett jegyzőket adnak a falvaknak, akik a rájuk bízott munkát az egységes és színvonalon álló előtanulmányiak folytán jobban fogják elvégezni, mint a régi jegyzők s nagyban hozzá fogunk járulni a közigazgatás javulásához.

Megnyugató, hogy a belügyminisztériumban serényen dolgoznak a reformokon. A nyáron tartott ankéten elkészült a vármegyék újszerelésére a közigazgatási bizottságokra, a községi és körjegyzőkre és az árvaszékek ügykezelésére vonatkozó reformtervezet, amely még az évben törvénynyé válván, valószínűleg jövő évi január 1-én lép életbe.

A jövő évben egy másik nagy részlete a közigazgatás egyszerűsítésének fog ténnyé válni: a kézbesítés. Megszűnik a

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

Anyja lánya.

Öreg ember vagyok. Én már leszámoltam az élettel — így kezdé beszédét az agg. Leánya ott ült a gyá mellett s figyelemmel kísérte minden mozdulatát.

Kivántad és én elmondom ugy, a mint történt. Megvallom az igazat. Nem teszek hozzá semmit, el sem veszek belőle, . . . miért is tenném . . .

Végig simitá homlokát kezével, aztán kis gondolkodás után folytatta:

Szegény emberek voltunk, földhözragadt szegények. Két kezünkkel kerestük meg a mindennapi kenyeret s bizony nagyon sokszor megsózták azt verejtékecspejeink . . . De mi azért nem zúgolódtunk Isten ellen.

Szerettük egymást, vagy legalább azt hittük, boldogok voltunk, a mint szegény emberek boldogok lehetnek.

Anyád szép volt, nagyon szép fiatal korában s nekem ő volt egyedüli vigasztalóm . . .

Most egyszerre elkomorult az agg és zokogni kezdett; szemciből könyök gördültek alá.

Egyszer künn voltam a mezőn, anyá: otthon maradt.

Fáradtan, kimerülten tértem haza nappuytakor s ekkor . . . ekkor . . .

A zokogás erőt vett rajta s elfojtá szavait. Kis idő múlva magához tért és folytatta.

A kis szobát üresen találtam. Minden ajtó tárva nyitva volt. Feleségem nem volt otthon. Később tudtam meg, hogy hová ment. Késő volt minden. Elcsábitotta őt a pénz, a csengő aranyak. Itt hagyta szegény lakását, alacsony sorsából magasabbra . . . magasra, hogy annál nagyobb legyen a bukása. Elutazott külföldre a földes ural.

Szegény embert elragadta az indulat, görcsösen szoritotta az ökleit. A leány figyelemmel kísérte minden tettét s nem mert szólni . . . Ki tudja miért . . . ? Az agg ismét visszatért nyugodt állapotába. Halkan nyugodtan kezdé ismét:

Aztán egyedül maradtam, teljesen

egyedül. Akkor lett csak igazán keserű az a kenyér, a melyre izzadtságom cseppjei hullottak. Szomorú lett ez az élet: komorak sötétek napjaim. Jöttek percek, mikor zokogásban törtem s kínomban hajatam téptem, míg máskor reményem is elveszett . . . Azt hittem, legjobb nekem a föld alatt. Ott nem lesznek emlékeim, nem kell küzdenem s a bánat sem kísér el oda senkit. Ekkor voltam igazán szegény . . .

Még egyszer láttam őt. — Ott ültem künn a ház előtt a padon. Este volt. A nap lement és én pihenni tértem. Egyszer csak megzörrent a ház mellett a bokor, hirtelen arra néztem. Egy koldussasszonyt láttam közeledni. Teste rongyokba volt burkolva, tagjai oly véznák, soványak voltak; arca halvány, beesett, karján egy csecsemőt tartott s szorongatta kiasszott kebléhez . . . Én feléje közeledtem, aztán . . . a keblére borultam. Mit is tehettem volna mást? Elülttem volna őt az ajtótol? Megvetettem volna? Hisz olyan gyenge volt. Bocsnátot kért; megbocsátottam neki! . . . Épen jókor, mert

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a corszón levő **Órás- és ékszer-üzletemet** f. é. november, hóban a volt Stein Jakab-féle rövidáru-üzlet helyiségebe **helyezem át**. Ezen alkalommal felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy az összes raktáron levő zseb-, fali-, inga- és ébresztő-órákat, valamint arany-, ezüst- és china-ezüst-áruimat **beszerzési áron eladom**.

Mély tisztelettel
Stebler Antal.

kézbesítő kisbírák, fertálmesterek, rendőrök és hajdúk nehézség szerepe, mert a kézbesítést a pontosságáról és megbízhatóságáról ismert m. kir. postahivatal fogja végezni.

A vármegyei számvéviségek és pénztárak minden valószínűség szerint az 1903 év elején mennek át az állami kezelésbe, ami egyik legfontosabb részlete a közigazgatás rendezésének.

Bármint hozzon is a jövő, bármiképen alakuljanak is át a vármegyék, — mindaddig, míg ily irányzatban *L a t i n o v i t s* P á l vezeti Bács-Bodrogh vármegye hajóját — aggodalomra nem lehet ok, hogy az alkotmány védbástyája ne maradjon vármegyénk, hol a törvény, jog és igazság uralkodik.

II. M.

* Városok az orsz. képviselőkhöz.

A városok polgármestereinek szegedi kongresszusa elhatározta, hogy a törvényhatósági jogú városok országos képviselőit fölkéri a városi ügyek iránti érdeklődésre, arra, hogy a törvényhozásban a városokat érintő kérdésekkel foglalkozzanak. E határozathoz képest Zechmeister Károly győri polgármester, kongresszusi elnök a képviselőkhöz levelet intéz, melyben kéri őket, hogy azt a figyelmet, melyet ez ideig tanúsítottak a városok ügyei iránt, továbbra is tartsák meg s „mindannyiszor, valahányszor a képviselőházban, vagy annak bizottságai-ban városokat érintő ügyeket tárgyalnak, ezután is szíves figyelemmel kísérni, azok érdekében fölszólalni s úgy szellemi, mint anyagi fölvirágztatásuk előbbrevitele körül a szükségesnek és célirányosnak mutatkozó lépéseket úgy saját működése körében, mint kartársaival egyesülve megtenni méltóztatassék.*

Miről irnak a megyei hírlapok?

Ada-Moholi közlöny-ben a Balázs József okleveles mérnök Ébredjünk cím alatt fejtegeti, hogy a Tisza folyó a bácskai partokat folyvást alá mossa és a bácskai föld mindig kevesbédik s több száz létez föld azon terület melyet e révén elveszített a bácskai gazda. Sűrgeti a partvédelmet.

Bácskai Ellenőr. A számító gazda a vezető cikkbe, melyben így fejtegeti a gazda év végi kötelességeit: Az egész gazdálkodási év alatt a jegyzőkönyvnek mindig a gazda szeméi előtt kell lennie és mindent be kell jegyeznie, a mit ké-

sőbb szükségesnek lát, minden későbbi kiadást, bevételt, még a legesekelyebbet is, gondosan be kell könyvelni és a költségek irányzatán összehasonlítani. Az év végével aztán szigorúan vizsgálja át könyvét a gazda, hogy hol nyert és hol vesztett. A rideg számok megtanítják arra, hol kellett volna takarékoskodni, vagy hol lehetett volna nagyobb jövedelemre szert tenni. Minden egyes gazdasági ágnaál természetleg ki kell számítanunk, hogy mennyi hasznot képes az hajtani. Meg kell vizsgálnunk, hogy mily viszonyok közt hajt pl. tejgazdaság, a baromfi-velés, hizlalás stb. legtöbb hasznot. Ez egyszerű tanácsok követése sok gazdát és gazdaságot menthet meg évenként a bukástól.

Bajai Hírlap. Felhívja Baja közönségét, hogy egymás: pártolják, az általános panasza csak így szüntethető meg. A bajai munkás Baján fogyaszt el a keresményét; a város lakója Baján szerezzze be szükségletét; hivatalok, testületek, csakis bajai iparosokat és kereskedőket foglalkoztassanak; a női munkásokat a zárda iskola ne hozassa Bécsből stb. — szóval Baja pártolja önmagát, s így segítsen a pangó gazdasági életet fellendíteni.

Bajai Közlöny. Nemzeti irányzatú irván azt mondja, hogy Magyarország új korszaka a szabadságharc dátumával kezdődött. A nemzet fölébredt s az életszlók és bölcsek szeme fölfedezte évszázadoknak erendőt büntét. Keserves tanulságaink árán rábukkantunk végre e véka alá rejtett igazságra, hogy Magyarország csak nemzeti irányban fejlődhetik nagygyá. És most élni igyekszünk az igazság szavával. Állami életünk irányításában figyelembe vesszük a nemzeti szempontokat. A roskadozó államépületnek új, nemzeti fundamentumot építenek a nemzet jobbja és törekvésüknek visszhangja kál az egész magyar közéletben, társadalomban.

Bács-Topoljai Hírlap. Az árvatári hiányról irván, elismerőleg szól *L a t i n o v i t s* P á l főispán jóakaratu gondoskodásáról, aki Topolya községének 3361 korona 41 fillér megtakarítást eredményezett. A képviselőtestület kimondta, hogy a 17.963 kor. 30 f.-ben megállapított árvatári hiányt, a mely a 3361 kor. 49 fill. megyei t.r.talék alap megkapásával 14.601 kor. 81 f.-re apad le, megfizeti 1902. január 1-től folyó 4% kamattal együtt 1903. január 1-től kezdődő 10 év alatt 10 egyenlő részletben a vármegyei árva-pénztárnak s illetve jogutódának. A fizetendő összeg pótdadó utján nyerend fedezetet. A község

visszereseti jogának érvényesítési tekintetében a közgyűlés ezuttal nem határozott.

Osszetartás. (Zenta.) Vezető cikkében fejtegeti, Hasznos befeketések czim alatt, hogy mily nagy haszna lenne a város szegényebb osztályának, ha az 1200 hold rétföldön konyhakertészetet meghonosítanak — zöldség asszalással, a melyre a földmívelésügyi miniszter műkertésze díjtalannal oktatná ki a népet. Ne pótdóval sorvasszák ki a nép élet erejét, hanem a város birtokainak jövedelmei fokozásával segitsünk bajain.

Ó-Bács és Vidéke. Vértanunk napja czim alatt lendületes szavakkal idézi fel az emlékeztetve október hatodik a gyásznapját a magyarnak s emlékeztetve vési szabadsághős mátyujaink halálát, kik részünkre életükkel váltották meg a szabadságot.

Szabadkai Közlöny. Fejtegeti, hogy nemcsak Budapest foglalja le mindig az idegeneket, van más város is látni való az országban, mert Magyarország nem csak Budapest jelenti, hanem sok egyéb szűp országunkban. Idegeneket el kell vinni a vidékre is s a mostani nehéz időben nem szabad megfellekedni Budapest javára a legkisebb vidéki városról sem, mert ha az idegenek megismernék az ország egyéb szép vidékeit és városait, bizonyára jobban is vágyakoznának ide vissza mint a budapesti hotelekbe.

Ujvidék. Gazdálkodás és tudomány czim alatt írja, hogy gazdasági váltás nálunk nem lehet. Vajjon a gazdaságnak melyik ága van még nálunk kimerítve? Hiszen tulajdonképen még azt sem tudjuk, hogy mivel bírnak, arról pedig vajjon hogy lehet a föld termőerejét kimeríteni, a legtöbb gazdának még fogalma sincs. Mi van nálunk kimerítve? A termőföld rétege legföljebb 3—4—5 centiméterre, — ez az egész. A 15 ctmter alatt ott fekszik még az őstalaj érintetlenül, s egy új nemzedékre várakozik. Allattenyésztlésünk is csak most fejlődik a gazdasági értelemben; avagy kérjük el a gazdaságnak melyik ága érte már el azt a tökélyt, a mi régen ismer Anglia, Németország és Belgium? Hol vannak a mi tanult és tudományos gazdánk tömegei, a kik ismerik a föld belsejét, annak kincstartalmát, s képesek azt napvilágra hozni? Hol és melyik vidék hatol már be az ő talajába a szakértelem kutaszával, hogy annak minden előnyét fölhasználja? Nem a régi gazdálkodás módosult nyomain haladunk-e még mindig, s nem tanulatlanságunk hátránya ez, a mi bennünket Amerika versenyével szemben megdöbbszt? Igenis, tanulatlanságunk és elmaradottságunk rög-höz kötött gyámoltalanokká tesz bennünket, mert nem tudjuk magunkat kiismerni, s nem tudjuk megérteni földünkét a gazdasági tudomány varáz-vesszejével, hogy még egyszer annyit teremjen! Nem úgy áll tehát a dolog nálunk, hogy gazdasági krízis előtt állunk hanem úgy, hogy a fordulópont előtt állunk! A régi, slendrian gazdálkodást majd a tanult gazdák szakcsoporjtjai fogják kiszorítani, majd ezek fogják mutatni, hogy mire képes még az ős erejéből ki nem forgatott magyar föld.

Bácsmegye. (Felső Bácska.) Gajó István kimerítő cikket ír a községi hivatalnokok érdekében. Az utolsó béresről, az iparos segédéről, a rendőrrel, az állami hivatal szolgáltól fel a miniszterig szép hazánkban mindenkiről van gondoskodva szentesített törvényvel, csak éppen a községi hivatalnokokról nincs. Munkaképtelensége esetén mindenki gondoktól menten élhet, csak a községi hivatalnok nem. Halál esetén napidíjjal, segélyvel mindenkinek családja biztosítva van a megélhetésről, csak éppen a községi hivatalnoké nincs! Nyugdíj alap létesítését sűrgeti, hogy a vármegye így gondoskodjék községi tisztviselői jövőjéről.

nemsokára meghalt. Tiszteld emléket. Anyád volt. Ez volt szomorú története. Ezzel tartoztam neked.

Mintegy megvigasztalódva nézett leányára az öreg; köhögni kezdett, a sok beszéd egészen elgyöngyítette. Majd birtelen a leányra pillantott.

Miért sírsz?

Nagyon fáj atyám!

Ne sírj. Anyád volt; elcsábitotta a pénz

Atyám!

Az agg megragadta a leány kezét. Szemébe nézett. Tudod e mitől kell tartózkodnod? Anyádnak sorsát el ne feledd soha

Nem atyám

A gazdag urfiaktól távol tartsd magad. Ők pénzt adnak csak neked, de tőled elrabolják azt a kinszet, mit pénzért visszaváltanod nem lehet, elrabolják a becsületedet.

Az agg gyengülni kezdett, feje egészen lehanyatlott párnáira.

Egy ifjut láttam sétálni erre, min-

dennap erre jő. Gazdag ember fia, ne higgy neki.

Atyám! zokogásban tört ki a leány. . . .

Igen, csak nevezd atyádnak! En neveltelek fel, én tartottalak karjaim között kis korodban. Nevezd atyádnak!

Elhallgatott az agg, homlokán verjétek cseppek gyöngyöztek; remegett. Erőlködve ejté ki szavait.

A gazdagoknak ne higgy Inkább koldust szeress, mint gazdagot! Utáld a pénzt

Még sokat akart mondani. Erőlködni látszott: a szó elhalt ajkain; szeméi elhomályosultak.

A leány heves zokogásban tört ki: térdre borult az agg ágya mellett. Kezeit megesókolta s esdekelve nézett az aggra.

Késő, atyám, ki tehet róla, ha szeretem!

Az agg pedig már nem hallotta szavait . . . lelke felszállt a mindenhatóhoz.

A leány pedig ott maradt és sírt, keservesen.

Kiss.

Bácskai Hírlap. A szabadkai pártok álláspontját és jövőjét mérlegeli. Két esetet állít fel. A bunyeváczás tömörül s vele szemben áll a függetlenségi párt, ez a gazda kör, ekkor az ellenzék kisebbségben marad. Vagy a bunyevác pártok csatlakozik a függetlenségi párt s szembe kerül a gazdakörrel — akkor a gazdakör jut kisebbségbe. Jelenleg Pertich körül tömörül a többség — a pártok titokban alakulnak s várják a decemberi választást, — eddig Szabadkán mindenki lesi puskáskodik, — hogy hol alakul ki a többség.

Október 6. Zomborban.

Templomi gyászmise, lengő gyászlombok idéztek fel Zomborban is a magyar történet egyik legszomorúbb eseményének emlékeztét. Városunk polgársága ez idén nagyobb mértékben áldozott a honfiai kegyelet oltárán, mint egyébkor: leleplezte nagy szíllöttének Schweidel Józsefnek emlék tábláját. Ez ünnepségre megjelent polgárság mely megilletődéssel tette le a hála koszorúját a szabadsághős dicső emlékének oltárkövére. Egybefort minden szív a gyászban — ami ebből folyik: a lelki emelkedésben. S a késő kor fiainak erre a lelki emelkedésre szüksége van. A multnak így napokon vissza tévő emlékei vannak meg attól, hogy csüggedés ne vegyen rajtuk erőt a jelennek sivar helyzetében.

Zombornak is van immár egy szent helye, hol az emlékezés keneteljes fityolát fellebentve, hol a hős árnya évente vissza-vissza térhet hozzánk megihletve s meg erősítve bennünket a hazafiasság szent tűzével, s mig ott a hazafias dal és dicsőítő beszéd el hangzik s koszorú övezi az emlék sorokat, — addig a hős szelleme örökdiak felettünk, s visszariaszt majd mindig, valahányszor a csüggedés venne erőt rajtuk s mindenkor eszméltre térít ha önmagunkat feledni akarnánk. Így lesz a mi hősünk emléke egy új, egy jobb, tisztább és nemesebb életnek kiapadhatlan kútfeje. Schweidel József emléke megihlette Zombor város hazafias közönségét — s ez emléket kegyelettel fogja őrizni és ápolni időtlen időkig, nemzedékről nemzedékre.

Az emléktábla leleplezésének ünnepele következő volt:

Levelet hullató, komor űsi nappal virradt reánk október hatodika, az aradi Tízharom vértanuságának gyászos emlékezteti évfordulója. A város ünnepi színt öltött, a házak fellobogózva, gyászfátyolos sőt több helyen tiszta fekete zászlókkal. Fájdalmas, leverő érzések áradtak ejtette meg az emberek szívét s az emlékezés borongó varázsa különbség nélkül közelebb hozta egymáshoz a város társadalmának összes rétegeit.

Reggel 9 órákor gyászmise volt, melyet Fejér Gyula apát-plébános czelebrált.

A gyászmisén megjelent Schweidel József tábornok leánya Halász Gedeonné Schweidel Anna és fia ifj. Halász Gedeon, a tábornok unokája. Megjelentek városunkban létező összes hatóságok főnökeik vezetés alatt úgy a vármegye mint a város is. Megjelentek a nagy idők tanúi a 48/49-es honvédek is és a mit jól esett látnunk a nemzet virágát: a főgymnasiun és felső kereskedelmi iskola növendékei igazgatójuk vezetés alatt.

Azt, miso után az érseki övönő képezde elé vonult az ezrekre szaporodó ünneplő közönség, melynek falába lett beillesztve Szigeti István kőfaragó által izléssel elkészített emléktábla a következő felirással:

Itt született 1796. május hó 18. napján Schweidel József 1848—49. honvéd

tábornok, a magyar szabadságharcznak az aradi Golgothán megdicsőült vértanuja. Emlékét őrzi minden magyar szív. Zombor, 1902. október 6. án.

A Casinó-dalárda a Hymnust énekelte, melyet a közönség főtelen fölvel együtt énekelte a dalárdával. Ekkor az emelvényre lépett Buday Gerő főgymnasiun hittanár és városi bizottsági tag és hazafias érzéstől áthatott, szónoki lendülettel, mely érzéssel és tüzelle előadott magas szárnyalású ünnepi beszédet mondott, mely lebilincselte az elméket s megnyerte a ziveket s mely honfiai érzéssel töltötte el a kebleket. A szónok belemarkolt az érzellem hurjaiba, felkörösölte a kedélyeket szónoki varázsa alatt állt a hallgató közönség, mely percekig tartó éljenzésbe tört ki egy-egy markos szónoki festésnél, midőn a régi szoldateszk rendszer és galád gyilkolását oly élénken, de hűven eseteltte. E beszéd alatt hült le a lepel az emléktábláról, mely a késő utókorig hirdeti majd e város fiainak Nagya iránti kegyeletét. A szónok folytatta beszédét tüzelle, szenvedélyvel. Őriasi hatást beszédjének azon pontja idézett elő, midőn férfias nyíltsággal tolmácsolta a közös érzést: „azt mondják vessünk fátlyot a multakra s feledjünk — nem, arra ami Aradon történt fátlyot vetni lehet, — de elfeledni azt sosem bírjuk.“

Majd Trenosény Károly tanár elszavolta mely érzésű szép ünnepi ódáját, mely után Rác Soma tanár felolvasta Schweidel József családjának a rendező bizottsághoz intézett hazafias érzelmektől durrogó köszönő levelét, mely történeti tényeket dokumentál Schweidel dicső hadi tetteiből. Ekkor Vértesi Károly a rendező bizottság elnöke szép beszéddel átadta az emléktáblát dr. Hübner Gyula érseki megbízottnak, aki azt hazafias beszéd kíséretében átvéve, többi közt ezt mondta:

„Ilgérem és fogadom, hogy megfogjuk őrizni ezt az, egyszerűségében is nemes, dicsőítő emléket, mely csak kőbe vésett mása s sziveinkben élő s soha el nem muló emlékezetnek. A dalárda a „Szózatot“ énekelte, — a közönség az ünnepély lélek emelő hatása alatt oszlott szét.“

Az emléktábla leleplezési ünnepélynek folytatása volt négy óra után, amikor a város zsenge ifjusága vitte hazafias áldozatot a megemlékezésnek ezen új oltárához.

A rk. repiskolás fiúk tanítóik vezetés alatt fölvonultak zászlók alatt az emléktábla elé, elzengték a hymnust, mely után Császár Károly tanuló alkalmi verset szavalt, majd ismét egy hazafias ének hangzott a gyermekajkukról a sejtelmek várázsával egymást és az összegyűlő hallgatókat figyelmeztetve, hogy „jó honfiak, jó magyarok legyetek.“

Szép jelenet volt, biztató a jövőre, hogy majd, ha a gondos kezek allatt a gyermekcsereg felnő, hazakerülnek a vértanu hamvai és érbeöntött szobra int majd a mélységes, önfeláldozó hazaszeretetre.

Midőn ezen országos jelentőségű és városunk hírnevére dicsőséget hozó ünnepi regisztrálásait befejezzük — külön ki kell emelnünk a városunk hazafias érzelmeinek hű és oda adó ápolóját a márcz. 15. éti rendező bizottságot s annak buzgó elnökét Vértesi Károlyt, aki teljes odaadással esing a nagy idők emlékein s akadályt nem ismerve — nagy áldozattal bár — de törhetlen erélyvel vezető kisdad csapatát tört hódítani a hazafias szent mezején. Elismerés és köszönet illeti meg e szép és nemes Luzaalkodását úgy a vezért mint a közkatonákat mint egyes úgy rendezőségükben, kiket az ünnepély rendezésénél működő 35 tanuló ifjú levante támogatott nehéz munkájukban, kiknek élén Szobotka Rezső kir. főmérnök állt.

Hirek.

* **Áthelyezés.** Szabó Béla, b. to. polyai járásbírósgai írnok a szabadkai törvénytársasághoz lett áthelyezve.

* **Kinevezés.** Stás Rezső, ó-becsei járásbírósgai napi díjast a hatvani járásbírósgához írnokká nevezték ki az igazságügyminiszter.

* **Névmagyarosítás.** Dr. Schwartz Lajos ó-becsei ügyvéd és fia Mór nevüket Szegőre változtatták.

* **Kinevezés.** Csávicz Emil a gar. dinovezei és Kolarovits Miklós alsó kovilra a községi elemi iskolához tanítókká lettek kinevezve.

* **Személyi hir.** Dr. Molnár Gyula fővárosi ügyvéd és író lapoknak sok éven át volt szerkesztője és jelenlegi munkatársa városunkban időzött, hol több látogatásokat tett.

* **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrogh vármegye egyetemét képező törvényhatóság bizottság — folyó évi október hó 20-án d. e. 9 órákor III. rendes közgyűlést tartja. A tárgysorozat 143 pontból áll, melyek között fontosabbak: 1. A m. kir. belügyminiszter leirata a vármegyei 1903. évi költségvetés iránt és ezzel összefüggésben a vármegye a alapjának előterjesztése az 1902. évi III. t. c. végrehajtása esetén az eddigi vármegyei pénztári és számviteli személyzet illetményeit képező és e célra nem szükséglenő vármegyei pótdadónak minő célra leendő felhasználása iránt. 2. A vármegye 1903. évi költségvetése. 3. Alispáni jelentés a köztügyi állapotról. 4. A m. kir. földmivélségi miniszter ur a falkolák és fásitáírók alkotott szabályrendelet jóváhagyása iránt. 5. A m. kir. pénzügyminiszter leirata az 1902. évi III. t. c. szerint egyesítendő zombori állampénztár és számvélség mikénti elhelyezése tárgyában.

* **Rendőrségünk figyelmébe.** A V. dászkiért szálloda és Pokol korosma előtt a gyümölcs árus kocsiok oly közel állnak a kocsi út mellett, hogy az ott összejűvő s vásárló közönség a kocsi út közepén kénytelen állni, s nemesak, hogy akadályozza a kocsi közlekedést, de mint tegnap is megtörtént F. J. uriaszonyt egy arra hajtó kocsi elütött Felhívjuk a rendőrség figyelmét ezen anomáliára, — terelje hátrább a gyümölcs árusokat — mert van a Jókai téren elég hely.

* **Mészárosok megrendszabályozása.** Zombor város főkapitánya szigorú rendeleiben felhívta a mészárosokat és henteseket, hogy a szabályrendeletnek tegyenek eleget miszerint a vágóhidről behozó húst zárt és tiszta tartályokban hozzák be, — a mészárszékek és hentes üzleteket tisztán tartásuk, alul a falakat olajjal fessék körül, egyébként tisztára meszeljék s a hús felaggatására szolgáló vas kompókat tisztán tartsák.

* **Földrendés Zomborban.** Kedden éjjel 11 óra 37 perczkor Zomborban néhány másodperczig tartó földrendés volt. A falon függő képek megmozdultak, — néhol az inga óra megállt.

* **Vörheny Zomborban.** A gyermek világ ezen gyilkos betegsége és a szülők réme ismét fellépett városunkban. Az egészségügyi bizottság ezen évben még egyszer sem tartott ülést, — de még megsem alakult. Ezen példátlan esetre nyomtatékkal felhívjuk a főispán ur figyelmét, hogy a törvény rendelkezésének a város lakóinak megnyugtatója miatt is — érvényt szerezzen.

* **Eljegyzés.** Mátcházi Matkovits Béla néhai Matkovits Lajos és neje Tavassy Ida fia az apatini járás főszolgabíróját jegyet váltott apatini Fernbach Erzsiké-

vel, néhai Fernbach Antal és neje Fernbach Anna leányával Zomborban.

* **Ó-Becse második piacztól**
kér. O-Becsen az alsó városiak részéről kérvényt télt beadva a miniszteriumhoz, a melyben — tekintettel az alsó város fejlődésére és a központtól való távolságára — külön piacztól kértnek. Ha megnyerik az engedélyt, úgy minden osztorítottuk lesz a hetipiacz.

* **Gőzgépközlekedők vizsgája.** A gőzgépközlekedők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden, okt. hó 12-én délelőtt 9 órákor fognak megtartatni a vasuti hídnál lévő városi vízműtelep helyiségében. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve 6—10 nappal előbb küldendők be a kerületi ki. íparfelügyelőséghez (Szilágyi ut. cza 1. sz.)

* **Hajó járat.** A Tiszán október hó elsőjétől kezdve csak hetenként kétszer fog közlekedni a hajó. És pedig Szegedről Tittel felé vasárnap és csütörtökön, míg fölfelé Szegedre kedén és szombaton reggeli 6 órákor indul tőlünk.

* **Okleveles zenetár** hegedű leczkét ad kezdőknek és haladóknak, szerény díjak mellett. — Cím: megtudható e lap kiadóhivatásában.

* **Szeged, Martonos O-Kanizsa.** Hogy mennyire vonzódnak a Szeged közelében fekvő kisebb községek Szegedhez s mennyire érdekükben tartják e várossal a rövid s a gyors összeköttetést, mutatja Martonos község képviselőtestületének f. hó 1-én tartott ülésén hozott határozata. Ez ülésen a képviselőtestület határozatilag fölkerítte az ott jelen lévő Obláth Lipót községi képviselőt, hogy hason oda Szeged városnál annak a kieszközölésére, hogy a szegedi—martonosi ármentesítő társulat most épült töltésvonalat nyissa meg a kocsiközlekedésnek. E töltésvonalon úgy Martonos, mint O-Kanizsa és környékének lakói majd fele uton érik el a várost, mint a mostani kerülő uton. Szeged városának is mindenestre érdekében áll ily utirány megnyitása s a társulat se fog elzárkózni valószínűleg a töltés vonal megnyitásától, mert a közlekedés csak erősebbé, sürűbbé teszi a töltés testét.

* **Hamis tizkoronások.** Budapesten ujabban többféle tizkoronás bankjegy hamisítvány fedeztek fel, melyek feltűnőbb ismertető jelei a következők: valamennyi hamisítvány papírja vastagabb és durvább, mint a valódi bankjegyeké; ezenkívül az egyik hamisítvány színe sötétebb; a tizkoronát* jelzés három utolsó betűje („nát“) észrevehetően nagyobb, mint a megelőző többi betű; a vörös színű jeliratok és számok — és pedig a magyar szövegben a „080028“ szám, valamint a „szám“ szó, a német szövegben „1292“ a hamisítvány elkészítése után vörös festékekkel utólagosan nyomattak rá és megnevesítve szint erősennek s elmázolódnak, a világosság felé tartva, a hamisítvány majdnem feketébe átmenő lila szín mutat, s míg a valódi bankjegyeknél a magyar és német szöveg akként van nyomva, hogy egymást teljesen fedik, addig a hamisítványnál a német szöveg nyomtatás közben alább csuszolt, hamályos és majdnem teljesen sötét. A másik hamisítvány rajza a valódi bankjegyekével egyezik ugyan, de színe világosabb, a szám valamint a sorszám színe élénkebb, s a valódi bankjegyeknél nagyobb. A harmadik hamisítvány színe teljesen eltérő barnás-szürke; a sorszámok és a „szám“ szó vörös színű festékekkel vannak nyomtatva és ha megnevesítettnek, elmosódnak; egyebekben a fényképezés után készült hamisítvány a valódi bankjegyekkel teljesen megegyezik.

* **Uj viczinális vármegyénkben.** Nagy és széles körű mozgalom

indult meg vármegyénkben egy O-Morovicza, Pucsér és B.Topolya között léteztetendő vasút körül O-Moroviczán legutóbb ebben az ügyben értekezlet is volt, és ez az értekezlet kimondotta, hogy a terve vett h. é. vasutat mielőbb felállítja, miután ez igen sok forgalmi nehézségeknek venné előjót

* **Lemondás.** Dr. Cziráky József Sombereken Baranyában uradalmi és körorvossá választott, és így Bács-Feketehegyen községi orvosi állásáról lemondott.

* **Meteorologiai állomás Bácskában.** Ujvidéken báró Eötvös Loránt öt napon át meteorologiai megfigyeléseket tett. Ujvidék határában nagyobb szabású állomás felállítását tervezi.

* **Egyházi hír.** Pósch Lajos, moholi káplán az elhunyt Ujhelyi Ágoston plébános helyére ideiglenes adminisztrátorrá lett kinevezve.

* **Szétépte a vonat.** Egy szerencsétlen munkásnak látszó férfit tépelt szét hétfőn este felé 1/2 órákor a Zombor felé menő szerelvényon mozdonya Szabadkán. A szerencsétlen ember a majsai uti leeresztett sorompónál bujt keresztül az őt titakozása daczára, és amint az első sínparra lépett robogott keresztül a mozdony és elkapván a szerencsétlen vagy 10 méter magván cipelpte és darabokra tépte a testet. A mentők azonnal megérkeztek, valamint a rendőrség. A rongyos ruhába öltözött férfinak nagy fekete szakállja van mintegy 40—45 éves munkás- vagy koldusnak látszik.

* **Pályázat** van hirdetve Bács-Petrovosszélón őrésedésbe jött s 800 korona fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra. A kérvények okt. hó 20-ig dr. Balaton Gyula főszolgabíróhoz Obecserre küldendők.

* **A kenderipar fellendülése.** Tán sehol egész Magyarhonban annyira kender nem természetnek, mint Bácskában és sehol az egész országban oly nagy piacza a kendernek nincsen mint Hódáságon. Ezt bizonyítja legalább azon körülmény is, hogy a messze külföldről az érdeklődők egész serege fölkeresi e kicsiny mezővároszt, hogy szüksegeiteiket onnan szerezzék be. Hivatalos kimutatás szerint a múlt szombati piacon 35.000 forint áru kender adatott el.

* **Figyelemre méltó intézkedés.** Dr. Balaton Gyula Obecse érdemes főszolgabírája, aki önálló, kerülete érdekeit előmozdító intézkedéseivel meggyeszte általános elismerést vivott ki, újabban ismét egy körirathatban a faültetés áldásos voltára buzdítja községeit. Lapunk közgazdasági rovataiban egész terjedelmében közöljük ezen figyelemre méltó intézkedést.

* **Gazdasági előadások Bácskában.** Gazdasági egyetünk a lefolyt télen rendezett gazdasági előadások eredményéről beszámolt Darányi földmívelési miniszternek. Az adatokból kitűnik, hogy 15 községben volt gazdasági előadás. 43 előadó 83 előadást tartott; ezeket 9158 személy hallgatta. A kiosztott füzetek száma 2683. Gazdasági tanfolyam volt Bezdan, Bács-Madaras, Gombos, Temerin és Ó-Becse községekben, Ezeknek a tanfolyamoknak 4080 hallgatójuk volt.

† **Halálozás.** Graczbach Zegadlowicz Nina cs. és. kir. pénzügyőri főbiztos özvegye, e hó 2-án hosszas szenvedés után reggel 8 órákor 74. évében szültes következtében elhunyt. A boldogult halottat nővére özvegy Gerencsér Károlyné és családja s számos rokoni gyászolja Zomborban.

* **Október 6-ika Szabadkán.** Szabadkán mintha szakítottak volna a tradíciókkal, pedig az egyik kerületben függetlenségi képviselőt is választottak

dr. Mukics Simon személyében, dr. Antunovic Matyás kir. közigyűzővel az élen egyedül a régi honvédek testületileg jelentek meg a gyászmisén, melyet a barátoknál mondottak.

* **Jóteköny adomány.** B.Topolya róm.kath. plébánosa Lippay Imre, installátójának megváltása czimén 200 koronát adott át a községi bírónak, a szegények között leendő szétosztás czéljából. Lippay már évek óta adminisztrátor volt B.Topolyán.

* **Öngyilkosság.** Id. Nyerges Sándor bács-feketehegyi lakos f. hó 2-án este a midőn hason nevű fia a munkásokkal a szántó földről haza érkezett, — panaszkodott, hogy ő igen rosszul érzi magát, a mely panaszára fia nem sokat adván, miután látta, hogy édes atya tul ittas. Atya azonban fiának már többször emlegette, hogy ő megváltik az életét, a mit f. hó 3-ára virradóra meg is cselekedett reggel, a mint fia az udvarra ment, a nyitott felszerben atyját lögni látta. Azonnal az esetről jelentést tett, orvost hívott, a ki már csak a beállott halált constatálta. Tettének okát családja a folytonos részegséget s ziliált anyagi helyzetet adják. Az esetről az illetékes hatóság a feketehegyi előjáróság utján értesített.

Színház.

Kurucz Feja Dávid.

Az idei színi szezon első előadásán szombaton dr. Fényes Samu nagyhatalús darabját, Kurucz Feja Dávidot adták. Magáról a darabról már szólottunk egyet-mást és mielőtt referadánk sorozatát megnyitnánk, előre becsajjúk, hogy a zombori színezetnek mindenkor bugzó támogatói voltunk és leszünk, hogy annak ügyeit a magunkénak tekintjük és átérve fontos missióját, érdekeiért mindenkor készen leszünk szavainkat felemelni. Társulatunknak saját érdekében áll, hogy minél tökéletesebb előadásokat produkáljon, és ezen céljának elérésében — ha csak kis mértékben is — támogatjuk, amidőn játékanak bárminemű hibáit kritika tárgyává tesszük. Távoll legyen tőlünk, hogy valakinek művészetét becsúmlerjük, de ferdeségeire is hibára igemis mindenkit figyelmeztetni fogunk, hogy azokat a jövőben elkerülve minél kifogástalanabb és élvezhetőbb alakítást nyújtsanak. Nem fogjuk magunkat a bíró szerepére föltolni, aki egyesek művészi reputációjára fölött döntőn, hanem hű regisztráló leszünk mindenkor a községnek általános véleményének. Viszont örködni fogunk a községnek érdekeit fölött is, és annak minden esetben szószólói leszünk. Azon reményben nyitjuk meg rovatunkat, hogy a társulat és a község meg fogják érteni egymást és egymással kölcsönösen meg lesznek elégedve. A drámai személyzet bemutatója azt a hatást keltette bennünk, hogy a jelen napok általános operett kultusának eredménye társulatunkon is megütszik, hogy itt is, mint úgyszólván mindenhol — a dráma művelése másodrangú feladattá súlyyodt. Bár egyesek jáléka, őszinte dr. mai alakítása csaknem kifogástalan, az összes nem nyújtja egy teljes drámai ensemble képét. Mindenestre van ebben része a dráma széles keretének is és a legnagyobb igyekezet sem állíthatott mindenkit a maga helyére. Ungvári Gábor lantos szerepében az első fölvonásban gyönyörű verseket szaval és Bűskével való páros jelenetében a fakadó szerelem bájos idilljét sok poezissal mutatta be. Jó minőségű színészek látszik, a község rokonszenvét mindvégig megtartotta. Esze Tamás (Mezey Kálmán) a bujdosó kurucz keservét tárta fel őszinte érzéssel és gyűjtő szavai nagy hatást értek el.

Révész Ilonkának, Búske hálás szerepében néhány szép, megindító jelenete volt, mit kellő tapintattal ki is tudott használni, Somlay Arthur a czimszerep alakítója derék, értelmes színész, akinek ekspozíciói impozánsak, de indulatát és érzelmeit discretén is érvényre tudta juttatni. Játként eleinte lanyha volt, de a negyedik felvonásban teljes tetszést aratott. Az est hősnője Kresz Irma volt, a vérszomjas Ráskayné szerepében. Ő a darab központja, az ő szereplésén fordul meg a siker. Első megjelenése nem sok rokonszenvet keltett, bár később ő is, a publikum is belemelegetett. Helyét azután mindvégig győzedelmes megállotta. A harmadik felvonás végén a közönséget teljesen elragadta. Nagy kár, hogy fátályozott hangjával fényes talentumát nem bírja érvényre juttatni. Bőrcziné nem hittük el, hogy ő lenne a rettegett Karaffa. Jó volt Bozókai Boriska, az erőselekkü Anya és Agotai a boldog szerepében. Szende Belle, mint Judit, Csáki Ferencz, mint Lányi és a többiek is helylyel közel sikerrel működtek.

Lotti ezredesi.

Ruliard Stone hálásabbnál hálásabb szereppel teljes operettjében mutatkozott ve vasárnap a társulat operette személyzete. A siker nem volt nehéz, mivel maga a darab, a Magyar színház tavalyi slágere itt is megtette hatását. A lágy operett muzikához, kaczagtató jelenetekhez, ha hozzávesszük az összefüggő, gürdülékeny előadást, és a szereplőknek igyekezetét, melyely a szörzőnek szellemességét teljes érvényre juttaták, határozott sikerről számolhatunk be. Ezen előadás csak megerősített bennünket ama véleményünkben, hogy Monory Sándor, társulata is alkalmazkodván a közönség mai ízléséhez főleg az operettet kultiválja. A szereplők mindegyike a legjobbját nyújtotta és buzgón igyekezett, hogy a közönségre gyakorolt első impressió kedvező legyen. És valóban, egy erős operett ensembleval találunk magunkat szembe, mely a közönség rokonszenvét az első pillanattól kezdve megnyerte. Lottiórt, a szép énekesnőrt verseng három király: a piskóta király, a nadrág király, és a Ramanajah, aki csak alkirály ugyan, de legtöbb reménye van a győzelemre, mivel úton-útfélen „kicsi koochinor“ -ral ízet. Tom, a piskótás, hogy kikorrigálja szégyenletes polgári mivoltát, skót ezredesi uniformisban jár, galáns kalandjaira. Csakhogy megjön az asszony és az egyenruha már most a versenytársához, Dicksonhoz kerül, aki szintén hódítani akar benne; de vesztére, mert a féltékeny indus herceg Tomnak nézi és előldözi. A nagyon összebonyolított helyzet Londonban, Lottinál oldódik meg, ahol együtt van a három versenytárs, akikhez még egy negyedik is, egy igazi ezredes kerül. A kibonyolítás telve van mulatságos jelenetekkel, amely-nél véletlenül jelen van Barlej impressarió és az egész egy előtte rendezett egyfelvonás próbájának nézi, melynek szereplőit majd ő szerződöttni fogja. Közbeszólásai instructiói fokozzák a helyzet furcaságát. Ezen próba keretében adta elő Csongory Mariska a „regulidát“ sok ügyességgel és temperamentummal bár kevesebb hanggal. Eneke csinos és élvezhető, de némi aggodalommal gondolunk Ripp van Winkle, vagy Hoffmann meséinek nagy énekjelenéseire. Gracziózus táncza igen tetszett, játékát pedig mindvégig élvezettel hallgattuk. Agotai alakítása „a nadrág király“ szerepében semmi kívánni valót sem hagyott hátra. Komikusi tehetségével állandóan derültségen tartotta a közönséget. Hasonlóképpen nyilatkozhatunk Gabányiról is. Ramajanak szerepében Somlay Arthur ügyeskedett, bizonyosságát adván sokoldalúságának. Bérczi, mint Barlej, Bozókai Boriska, mint Harrietté megállták

helyüket. Barit Ilona és Laszlovszky Mariska tiroli tánczokért sok tapsot kaptak. A zenekar olykor igen discreté játékat teljesen elnyomja a kar nem mindenben kifogástalan éneke. A operett személyzet első fellépte bizalmat keltett maga iránt és ezen előadásban biztosítékát látjuk annak, hogy sok élvezetes operett estében lesz részünk.

Hétfőn, a magyar nemzet gyásznapját ünnepelte a társulat és ezen alkalommal megismertelték „Dr. Fényes Samu nagyhatású drámáját. Kurucz Feja D. a vídót. Az előadás előtt Ungvári M. páthossal és nagy hatással elszavalt a kedves hangu poétánkunk, Latinovits Szaniszlónak ünnepi ódját, majd pedig elénekelték a szózatot, melyet a közönség állva hallgatott végig. A darab szereposztása ugyanaz volt, mint szombaton, az előadásról pedig nincs újabb megjegyezni valónk, Szomoró látványt nyújtottak az úres szék-sorok.

A svihákok.

Kedden Ziehrnek népszerű operettjét „A Svihákok“at évteltük. Pezdülő élet, szokatlanul merész féltelenség jellemzik a darabot, amelynek keretében tüzes, majd elandulító melodikák csendülnek föl. Ezen estén a társulatnak két számot tevő, derék tagja mutatkozott be a közönségnek: Eörsy Izabella, Mimi szerepében, és a tenor énekes, Nagy Gyula, mint Róland. Mindkettőről a legjobbat mondhatjuk. Öersy Izabellának sikkes megjelenése és szép énekhangja van, melylyel a publikumot teljesen elbájolta. Alakításához bár némi szó férne, ügyes tánczáért megérdemli, hogy hallgassunk. Nagy Gyula csöngő organuma megnyugtatót bennünket, hogy a tenorista szerepköre az idén jó kezébe van letéve.

Berta szerepében Csongory Mariska excellált; szinpadai otthonossága megerősítette felőle táplált jó véleményünket és művészetének tisztelttel adozunk. Figyelemre méltó volt Agotai Blitz Fritze, sok tudással és pompás temperamentummal játszott meg szerepét. Dicséretet érdemel Bérczi Jenő, az ostoba Wondracsek, Csáky Ferencz pedig az ideges festő szerepében. Erdélyi Lili és Soltész Ferike snajdjak két tisztecske volt, kuplujuk igen tetszett. Barát Ilona és Laszlovszky Mariska a harmadik felvonásban gyönyörű tánczokat mutattak be. A kar is jelentékenyen hozzájárult a sikerhez. A jelmezek fényesek és stilszerűek voltak. Taps volt bőven, közönség kevésbé. —r.

Tanügy.

Költevények az iskolában.

A sztanisitsi tanítótestület megbízásából írta: **Ulrich György.**
(Végo.)

A költemény olvasásnál az ész csak közvetítő legyen, csak ajtó, melyen át a a hatás helyei, hamisítatlan valósággal lépje be a kedélyvilágba.

Ha a gyermek lepkét lát, képzelete önállósítja azt mint szereplő lényt, mesebeli tündérré változtatja, mely hima szárnyaival urálja a levegőt. Megszólaltatja, társalog vele, üzeneteket hoz neki a reggelvilágból. Ezt mint kedélye műveli, az ész közvetíti.

De, fogjuk meg a lepkét, magyarázzuk meg életét, részletezzük szervezettel, írjuk le életmódját s a gyermek bámulni fog, csodálja az Isten végtelen bölcsességét, de a lepkét ezután csak élőgépezetnek tekint a természet háztartásában, mely törvények szerint keletkezik, elszaporodik s végre megsemmisül, Végo a költészetnek.

Igy vagyunk a költeményekkel is,

Ha a gyermekkel valamely költeményt akarunk megtanultatni, előbb ismertessük meg vele, elbeszélő alakban, a költemény tárgyát. Ha költeményben, oly kifejezés fordul elő, melyről azt hisszük, hogy a gyermek azt meg nem érti, magyarázatával együtt szőjjük az elbeszélés közé. Miután ekkor prózában beszélünk, a részlező magyarázat nem ronthat költői szépséget.

Természetesen a tanító részéről gondos előkészületet föltételez. Végig olvassa a költeményt, kerek egészet alkot magának belőle, rendes bevezetést szerkeszt hozzá. Vallásos költeményeknél az Isten szerete, fökeltetése a kiinduló pont.

Hazafias költeményeknél a megfelelő korrajz képez a bevezetést: társadalmi tartalmuaknál bevezetést nép- vagy életrajzok szolgálnak.

Ezzel előírjuk azt, hogy a gyermek a tömör elbeszélő modorban nyújtott tárgyat tisztán, világosan és könnyen fölfogja, fogalom zavarral nem küzd. S miután az elbeszélésnek ugyanaz a címe, mint a költeménynek, a költemény címének olvasásakor rögtön előtűnik annak tartalma, fejlődési fokozataival.

Ha így járunk el, nemcsak tanulságossá, hanem vonzóvá, élvezetessé tesszük a tárgyat, mert nemcsak begagolni kell azt, hanem szükségét, érzi annak, hogy a szép mesét költői alakban emlékeztében hosszú időre megrögzítse. Örökzedjében azonban attól, hogy a megelőző magyarázatot, elbeszélést lecke-fölmondásul követeljük. A gyermek ne vegye azt észre, hogy tanul. Érezze azt olyannak, mintha tanítójával a mesélgetésben szórakoznék, tudlne, — ami tényleg úgy is történik.

A tanulság levonásával ne erőszakoljuk a dolgot. Minden helyesen, oszkerüen szerkesztett és előadott elbeszélésben már meg van a tanulság, mit a figyelő gyermek maga is megtalál; pedig, ha valamikor figyel a gyermek, akkor bizonyosan, ha valamit — elbeszélünk. Ahol pedig így kell a tanulságot beérszakosni, ott tanácsosabb teljesen elhagyni.

Magát a költeményt — mivel a cél a megfelelő hangulat keltése — először a tanító olvassa fel a lehető legszebben, olvassa fel akár kétszer, háromszor is. Aztán olvastassa el ügyesebb gyermekekkel mindig figyelve arra, hogy a hangsúlyozás meglegyen. Az első átoltvasásokkor mindig az egész költeményt kell átoltvasni. Ha a gyermekek közül többen megközelítőleg helyesen olvassák a darabot, — annal betanulása következik. Karban sohse mondasunk költeményt, még a bántortalanok és gyengék kedvéért sem, mert nagy különbség van szavalás és lecke fölmondás között.

Ha a vers egy leckére hosszú, osszszuk föl részekre, de mindig így, hogy egy-egy rész csak befejezett gondolattal, esetleg cselekvéssel végződjék. A főstlyt a logikai hangsúlyra fektessük.

A fogalmazás tanításnál egy-egy alkalmas és jól tárgyalt költemény szintén használható; azt azonban ne mulasztja el soh' sem a tanító, hogy a költemény írójáról némi dolgot elmondjon, mert ezáltal

a népiskolában már irodalomtörténeti ismereteket nyújt a gyermeknek.

A számonkérés kiváltság legyen, jutalma a jó, a szorgalmas gyermekeknek, hogy ezzel is azt a célt szolgáljuk, amit a költemények legnagyobb részével szolgálni óhajunk; a nevelést.

Közlekedés.

□ **A gyorsvonatok gyorsítása.**
A magyar államvasutak igazgatósága azt tervezi, hogy a gyorsvonatokat gyorsítani fogja, sebességüket megnöveli óránkint 100 kilométerre. E végbéli érdekes kísérletek történtek most a Máv. különböző vonalain gyorsvonat-lokomotivokkal. Négy gépet próbáltak ki fokozott sebességgel, úgy, hogy a gyorsaság végre nagyobb 100 kilométernél. A próba kitűnően sikerült; sem a gépeken, sem a pályán a kísérlet után eltávozásokat nem találtak, a közlekedés biztonsága tehát teljes.

Közgazdaság.

Erdemes Előjárók.

Közledik ismét azon időpont, midőn a községi előjáróságok a közlakosság érdekeit ismét behatódobban istápolhatják, midőn tekintetbe véve a közegészségi, közgazdasági és szépítészeti érdekeket, arra törekedhetnek, hogy fokozott ambitiós munkálkodásukkal megfeleljenek azon várakozásoknak, eleget tehetnek azon kívánásoknak, melyet velük szemben vagy a gazdákra bízott közlakosság mint a feleltes hatóságok táplálnak.

Közledik az őszi fátöltés ideje. Tudom, hiszen eddigi tapasztalataim igazolják azt, hogy a községi előjáróságok az elmúlt években sok nehézséggel küzdötte a fásítás terén, járáson területén oly eredményt mutattak fel, mely nemcsak hogy örömmel tölti el egész valót, de büszkén állíthatjuk, hogy úgy a tevékenységet mint a sikeres eredményt illetőleg vármegyénk területén páratlanul állunk.

Midőn ezen eddigi sikeres önzetlen munkálkodását az előjáróságnak mélyen érzett hálás köszönetemnek adnék kifejezést, bizalmat merítve az eddigi nemes ügy buzgóságából engedtessek meg nekem, hogy az erdemes előjáróságokhoz a következő kérelmet intézzem.

Tekintettel arra, hogy járáson közönsége körében úgy a selyemhernyó tenyésztés mint a méhészet örvendetes lendületet nyert, mi által különösen a szegényebb néposztály keresetforrásai szaporodtak, igen kérem a tek. czimzet, hogy nagybecsű tevékenységét oly irányban sziveskedjék érvényesíteni, hogy a község félre esőbb utzái és a község küzelebb eső külterületei eperfákkal és epersővénnyel láttassanak el, hogy a selyemtenyésztés szép fejlődésnek indult ipara a tőkély magas fokát mielőbb elérje; míg a község közterei, főbb utzái hárs, sophora, japonika és gesztenye fákkal tiltatassanak be, illetve szegélyeztetésnek és közutaknak a község belterületétől távolabb eső oldalai akácfaikkal tiltatassanak be, hogy ez által a szépészeti érdekek nyervén kielégülést, a méhésztetésnek fejlődésére is nyújtassék alkalom s hogy ne maradjon egy fátöltésre alkalmas tápalatnyi föld sem, mely a fa árnyékát nélkülözi, hogy eléressék azon rége óhajtott állapot, hogy járáson területre hasonlatos legyen azon árnyékos kertesek, melynek fái egyrészt hivatogat intő jelül szolgálnak a pusztító viharokan eltévedt utasnak, másrészt enyhe árnyas pihenőt nyújtanak a nap tikkasztó hevében kimerült vándornak.

Járám egyes községei széles eddig részben kihazsálatlan árterekkel rendelkeznek. Mily üdvös lenne ezeknek akkénti hasznosítása, hogy azok arany és selyem fűzél betelepítetvén, egy részt a községnek is tekintélyes biztos évi jövedelmezt biztosítanának, de meg lendületet venne járáson területén a fonaltsali jövedelmességű kósár és szék stbbi dísz tárgyak fonása, ami ismét a kenyérkereseti források számát szaporítaná.

Szép és gyönyörködtető látványul szolgálja, ha az országos vásárterek használatkál befásítatnának, míg állatvédelmi szempontból is kívánatos lenne, ha a közlegelőnek delélőhelyei árnyékos, lombos fákkal tiltatnának be, hogy a legelőre hajított haszonállataink a nap szűrő hevéttől megóva legyenek.

Végül szíves figyelmébe vagyok bátor alánlani községi üdülő helyűl szolgáló ligeteket, ezeknek fentartása és fejlesztése nemes feladatát kell hogy képezzo az előjáróságnak.

Ha még mindezekhez azon községi képviselőtestületi határozat meghozatalát is elősegítené, melylyel kimondatnék, hogy a község szegényebb közlakosság között elültetési és gondozási kötelezettséggel finomabb ingyen nemes gyümölcsfa csemeték osztassanak ki a községi fasközlakból, úgy csak fokozná azon elismerésemet, melyet eddigi működésével méltán kiérdemelt.

Tekts. szíves intézkedéséről engedje meg, hogy folyó évi november hó 30-ig jelentést kérjek.

O-Becse, 1902. szeptember 29-én.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

„Az amerikai alanyvesszők helyes megválasztása” fordította és gyűjtötte Teleki Andor. Megjelent Teleki Zsigmond cs. és k. ud. bornagykereskedő saját kiadásában Pécsent. Ára 1 korona 50 fillér bérmentve.

Az új szőlőknek ojtványokkal való felnyitásánál a legnagyobb hibákat az alany fajok helytelen megválasztása által követték el és ez oka, a számos balsikernek, és nagy anyagi kárnak, mely szőlőtermelőinket érte. A szerző azt tűzte ki magának feladatul, hogy az idevágó franczia szak irodalom és a hazai tapasztalatok nyomán, a mi talajunk körülményeink és nemes szőlőfajtáink részére a legalkalmasabb alany fajokat birja és ajánlja, és különösen a mézartalmu talajok felújítására fordított nagy figyelmet. Mindenkinél a ki szülő műveléssel foglalkozik, ezen igen tanulságos könyvecské kitűnő szolgálatokat fog tenni, és egy szőlőtermelőnél sem szabadna hiányozni.

Irodalom.

— *A Pesti Hírlap naplára* az eddiginél díszesebb kiállításban, jobb képekkel és a legváltozatosabb tartalommal jelenik meg decemberben, mint a Pesti Hírlap előfizetőinek karácsonyi ajándéka. Amit azért ajánlunk ti. olvasóink figyelmébe, mert az új előfizetők csak úgy kaphatják meg a Pesti Hírlap ajándék-naplárát, ha már októbertől kezdve előfizetnek. A naplár pedig azért becsesebb minden egyébb könyvajándéknál, mert egész éven át használt lehet venni; szépirodalmi része nagy irodalmi becses fog birni, azonkívül számos közérdeklő cikket fog tartalmazni. Van a Pesti Hírlapnak egyéb kedvezménye is előfizetői részére s ez a Divat Szalon című szép kiállítás, praktikusan szerkesztett divatközlöny, melyet a Pesti Hírlap előfizetői negyedévi 2 korona csekély díjért rendelhetnek meg. A Pesti Hírlap ma a legfigyeltlenebb és legszókimondóbb újság, mely nem áll egyetlen párt szolgálatában sem, mint a többi, napilapok. Ugy politikai, mint szépirodalmi munkatársai a legkiválóbb publicistái és irodalmi erők kiknek sorából nagyon elég kiemelniünk a következőket: Mikszáth Kálmán, Tóth Béla, Kozma Andor, Bede Jób, Kóber Tamás, dr. Vázsonyi Vilmos, dr. Matlekovits Sándor, Busbach Péter, Murai Károly, gr. Vay Sándor, Tomörköny István, Homok (Cserny Mihály), b. Josika Kálmán, Kézdi Kovács László,

ló, Ego, Lux Terka, Szentmiklóssy Gyula, Szabóné Nofáldi Janka, Abonyi Árpád, Zempléni Árpád, stb. Bár a Pesti Hírlap naponként a legnagyobb terjedelemben jelenik meg (mindnap 20 — 24, vasárnapokon és ünnepeken 36 — 40 oldal), előfizetési ára mégis csak 7 korona negyedévre s a Divat Szalonnal együtt 9 korona, mely a kiadóhivatalhoz (Budapest, V., Váci-kört 78.) küldendő.

— *A „Vasárnapi Újság”* szeptember 28-iki száma 27 képpel jelent meg; tartalma: „Mária Henrieta belga királyné” (az elhunyt királyné, férje és három leányuk arcképeivel). — Regény: „Varga Imre.” Regény. Irta Vértési Arnold. (Gör Lajos rajzaival). — Písevesies orosz tábornok vadördölési és kalandjai. — Közönséges falusi történet. Irta Mikszáth Kálmán. — „Kossuth-ünnepek” (képekkel a budapesti, szegedi és ezredéki ünnepekről). — „Kossuth Lajos és Kossuthfalva.” Ballagi Aladártól. — „A debreczeni keretkedelmi és iparkamara házavatása” (képpel). — „A zilahi Wesselényi-ünnepek” (képekkel). — „A sasvári nagy hadgyakorlatokról” (képekkel). — A Vörösmarty-szobor pályatervei (képekkel). — „Erzsébet királyné emlékműve Góddólán” (képpel). — „Magyar remekírók” — „A budapesti orvostudományi képzőkiallítása a városligeti Múzeumudvarban” (képekkel). — Irodalom és művészet. Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalan, Egyvetog stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre négy korona, „Politikai Újdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetemváros 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Régészeti Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára félévre 2 korona 40 fillér.

— *As En Újságom* Hogy a gyermekvilág nálunk magyarabb lett, abban sok érdeme van az En Újságom-nak. S hogy a gondolkodásának közelebb lesz, az érzése tisztultabb, a fogalmai pedig gyorsan szaporodnak, ahhoz is nagyban hozzájárul egy ilyen szakavatott módon szerkesztett képes gyermekújság. Pósa Lajos, a szerkesztő, egész lelkét beleviszi az újságába és vele együtt dolgozik egész serege a leghivatottabb tollakkal, hogy olyan lapot adjanak a gyermek kezébe, mely szórakoztat, mulatságos és mégis a nemes értelem fejleszt. S ez a tartalomra legjobb, kiállításra legdíszesebb gyermekújság egyszerűsággal a legolcsóbb is. Negyedévre előfizetési ára csakis két korona. Azoknak, akik megismerkedni óhajtanak indványos kívánatra ingyen küld mutatványszámot a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10. sz.).

2332 sz.
kig. 1902.

Pályázati hirdetés

Baracska községben üresedésben lévő **szülésznői állásra** pályázatot hirdetnek.

A szülésznő javadalmazása évi 200 korona és a szülési eseteknél 1 kor. 20 fillér.

Felhívom a pályázni óhajókat, hogy szabályszerű kérvényeiket hozzám f. év **október 20-ig** annál is inkább terjesztésük be, mert a később érkező folyamodások nyok figyelembe nem vétetnek.

Baján, 1902. évi október hó 1-én.

Vojnics s. k.
főszolgabíró.

8610 tki
kig 1902.

Pályázati hirdetés

Bács-Petrovosszellő községben üresedésben lévő 800 korona havi előfizetésben fizetendő javadalmazású **látott községi irnoki állásra** pályázatot hirdetnek. A pályázati határidőt ezennel megadott szabattom és felhívom ezen állást elvállaló óhajókat, hogy a gymnasium vagy egyenrangú osztályok elvégzésének elvárásait megkövetelő igazoló okmányokkal együtt kérvényeiket hozzám f. év **október 20-ig** annál is inkább terjesztésük mivel a később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

O-Becse, 1902. szept. 29-én
Dr. Balaton Gyula
főszolgabíró.

A magyar kir. államvasutak téli menetrendje.

Winter-Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.

Ervényes 1902. évi október 1-től. — Giltig vom 1ten Oktober 1902.

Oda						Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrád.						Vissza					
k. expr.	szem. v.	lv. sz.	sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	k. expr.	szem. v.	szem. v.	gyors v	szem. v.	lv. sz.		
11.20	7.40			2.40	3.35	10.20	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	11.20	7.05	10.05	1.05	6.40			
2.44	12.33			5.47	8.23	4.05	érk.	SZABADKA	ind.	7.57	11.50	5.20	9.46	1.66			
2.51	1.22	4.10		5.56	5.30	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	7.52	10.48	7.34	9.34	1.21	7.15		
	1.51	4.45			5.59	5.59		Csanávré			10.16	6.59		12.56	6.14		
	2.18	5.18		6.27	6.28	6.28		Bács-Topolya			9.52	6.34	9.02	12.34	5.17		
	2.44	5.45		6.42	6.54	6.54		Hegyes-Feketehegy			9.22	6.02	8.46	12.06			
	3.05	6.10		6.56	7.16	7.16		Verbász			9.01	5.59	8.33	11.48			
	3.26	6.44			7.38	7.38		Ozkeér			8.36	5.11		11.29			
	3.44	7.05			8.07	8.07		Kiszáos			8.16	4.50		11.13			
4.23	4.06	7.30		7.41	8.29	8.29	érk.	UJVIDÉK	ind.	6.18	7.51	4.24	7.50	10.52			

Oda				Szabadka—O-Becse.				Vissza			
V. V.	SZ. V.	ind.	SZABADKA	érk.	SZ. V.	SZ. V.	ind.				
5.10	1.30		Bekova	8.27	4.68						
5.38	1.58		ZENTA	7.01	3.40						
7.00	4.50		Ada	5.51	2.19						
8.12	5.27		Mohol	5.30	2.02						
8.35	5.42		Bács-Petrovcsellő	5.04	1.37						
8.55	6.02	érk.	O-BECSE	4.35	1.10						
9.21	6.28										

Oda				Szeged-Rókus—Zenta.				Vissza			
V. V.	SZ. V.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	V. V.	SZ. V.	ind.				
4.15	2.00		Rószke	9.32	5.40						
4.40	2.23		HORGOS (136)	9.09	5.18						
4.68	2.42	érk.	Horgos	8.50	5.00						
5.01	2.50	ind.	Bács-Martonos	8.38	4.49						
5.20	3.09		Ozkanizsa	8.20	4.31						
5.43	3.32		Adorján	8.06	4.17						
6.05	3.54		ZENTA	7.37	3.53						
6.30	4.19	érk.		7.10	3.28						

Oda				Szabadka—Baja.				Vissza			
SZ. V.	SZ. V.	SZ. V.	ind.	SZABADA	érk.	SZ. V.	SZ. V.				
4.50	1.47	6.43		Csikéria	9.37	12.43	10.28				
5.29	2.22	7.18		Bács-Álmás	9.04	12.10	9.52				
6.10	2.54	7.50		Álmás	8.42	11.48	9.23				
6.16	3.00	7.56		Bikity-Borsod	8.27	11.33	9.02				
6.45	3.26	8.25		BAJA	8.02	11.08	8.34				
7.24	4.00	8.59	érk.		7.25	10.32	7.43				

Oda				Baja—Ujvidék.				Vissza			
V. V.	SZ. V.	SZ. V.	ind.	BAJA	érk.	SZ. V.	SZ. V.				
4.00		1.15		Bajaszállásváros	9.15	6.50					
4.11		1.25		Vaskút	9.08	6.42					
4.25		1.38		Gara	8.53	6.26					
4.51		2.01		Rigyea	8.34	6.00					
5.09		2.16		Sztanisica	8.17	5.35					
5.37		2.39		Gákova	8.00	5.12					
5.56		2.56		Nenadies	7.36	4.40					
6.16		3.14		Zombor (érk.)	7.15	4.16					
6.25		3.23	érk.	Zombor-vásártér	7.05	4.05					
2.25	6.51	3.51	ind.	Fernbach-szállás	6.20	11.20	7.00				
2.31	6.57	3.57		Zsárkovác	6.13	11.13	6.52				
2.41	7.07	4.07		O-Sztapár	6.04	11.04	6.41				
2.50	7.16	4.16		Bresztovác	5.56	10.56	6.32				
3.06	7.30	4.30		Hódságh	5.42	10.42	6.15				
3.35	7.49	4.49		Parabuty	5.27	10.28	5.51				
4.05	8.10	5.12		Paraga	5.02	10.02	5.21				
4.48	8.35	5.37		ind. GAJDOBRA	4.43	9.45	4.43				
5.00	8.49	5.51		Bulkesz	4.22	9.25	4.10				
5.40	9.16	6.09	érk.	Petrovác-Glozán	4.05	9.07	3.29				
5.54	9.30	6.23		Futtak	3.50	8.55	3.14				
6.16	9.45	6.38		UJVIDÉK	3.39	8.44	3.00				
6.50	10.10	7.08			3.10	8.16	2.20				
7.13	10.31	7.25	érk.		2.45	7.55	1.40				

Oda				Szabadka—Dálja.				Vissza			
V. V.	SZ. V.	GY. V.	SZ. V.	ind.	SZABADKA	érk.	SZ. V.				
5.00	2.02	6.10	6.25		Tavankút	6.50	9.24				
5.25	2.25		6.56		Bjnyok	6.17	12.37				
5.45	2.46	6.41	7.29		Nemess-Millitsa	5.53	8.54				
6.16	3.17	7.05	8.05		Priglavioza-Szt-lván	5.02	8.28				
6.40	3.41	7.21	8.27	ind.	ZOMBOR	4.40	8.17				
7.03	4.02	7.37			Szonta		7.56				
7.17	4.16	7.47			árk. GOMBOS		7.46				
7.29	4.28	7.57			ind. ERDŐD		7.37				
9.23	5.25	8.42			érk. DÁLJA		6.57				
9.35	5.37	8.52			ind.		6.46				

Oda				O-Becse—Ujvidék.				Vissza			
SZ. V.	V. V.	SZ. V.	ind.	O-BECSE	érk.	SZ. V.	V. V.				
4.40	9.50	4.25		Bács-Földvár	6.55	12.43	7.44				
5.05	10.21	4.49		Csárog	6.33	12.16	7.22				
5.27	10.48	5.10		Zaablya	6.15	11.47	7.03				
5.49	11.22	5.32		Goszdopinea	5.50	11.13	6.37				
6.04	11.45	5.47		Termerin	5.31	10.44	6.21				
6.30	12.24	6.11		Járek	5.14	10.20	6.04				
6.39	12.36	6.20		VASKAPU	4.58	9.50	5.46				
6.53	12.53	6.34	érk.	VASKAPU	4.43	9.31	5.31				
7.01	1.07	6.36	ind.	UJVIDÉK	4.40	9.24	5.23				
7.25	1.35	7.00	érk.		4.15	8.55	5.09				

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel.				Vissza			
SZ. V.	V. V.	ind.	UJVIDÉK	érk.	V. V.	SZ. V.	ind.				
6.37	5.10		VASKAPU	6.00	3.01						
7.00	5.38	érk.	VASKAPU	5.33	2.38						
7.05	5.50	ind.	VASKAPU	5.28	2.33						
7.31	6.24		Káty	5.06	2.16						
7.42	6.38		Tisza-Kálmánfalva	4.43	1.56						
7.57	7.00		Kovili-Szt-lván	4.25	1.41						
8.11	7.18		Vilova-Gardnoveze	4.04	1.26						
8.24	7.34		Lok	3.43	1.14						
8.37	7.50	érk.	TITEL	3.32	1.00						

Oda				Hegyes-Feketehegy—Palánka.				Vissza			
V. V.	V. V.	ind.	HEGYES-PEKETEHEGY	érk.	V. V.	V. V.	ind.				
6.59	6.50		Teleoska	5.53	5.40						
7.21	7.13		Kula	5.30	5.18						
7.41	7.28		Bélapusztá	5.18	5.08						
7.58	7.40		Torzsa	4.59	4.45						
8.06	7.54		Despot-Szt-lván—Pivnicza	4.45	4.31						
8.36	8.20		Szilbás	4.26	4.18						
8.49	8.38		ind. GAJDOBRA	3.57	3.47						
9.10	8.50	ind.	érk. PALANKA	3.45	3.35						
9.42	9.22	érk.		3.10	2.50						

Oda				Szeged-Rókus—Szabadka.				Vissza			
SZ. V.	SZEM. V.	SZEM. V.	SZEM. V.	vegy. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.				
3.05	8.10	11.45	4.30	8.43		Rószke	7.01				
3.22	8.27	12.01	4.46	9.09		HORGOS	6.42				
3.35	8.42	12.15	5.01	9.36		Királyhalom	6.25				
3.50	8.55	12.28	5.14	9.57		Palics	5.58				
4.05	9.08	12.41	5.29	10.17		SZABADKA	5.42				
4.17	9.19	12.53	5.40	10.35	érk.		5.25				

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kővér betűkkel vannak nyomtatva.
 A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról lefelé olvasandók.
 Anmerkung. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.
 Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

felvételnek
legőcsöbber árak mellett
lapunk
kiadóhivatalában.

Hirdetések